

De reis van de beginnende professionele held!

Workshop over het invulling geven aan
begeleiden van de bpv-periode naar aanleiding
van uitgevoerd onderzoek onder
praktijkopleiders en studenten

Inhoud

- Op reis en welke verwachtingen heb je
- Stelling nemen
- Onderzoek
- Overige resultaten
- Conclusie, betekenis en aanbevelingen
- De reis volbracht, zodat deze opnieuw kan starten

Reis beginnende professionele held

Verwachtingen van een reis met begeleiding

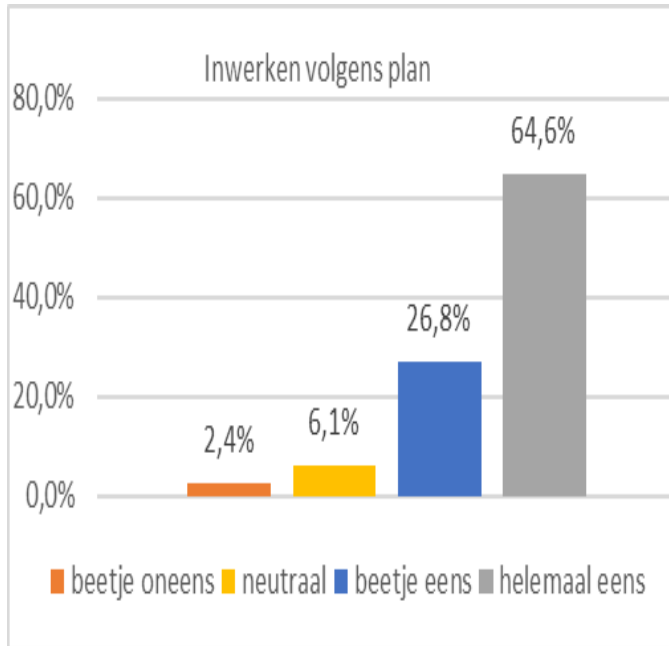
- Enthousiast is om de ander wat te laten zien/leren;
- Bekend met de route;
- Planning in de gaten houdt;
- Wijst op dat wat niet gezien/gehoord/ervaren wordt of kan worden door onbekendheid;
- De weg weet als het anders gaat, tegenslagen;
- En zo voort.

Stelling

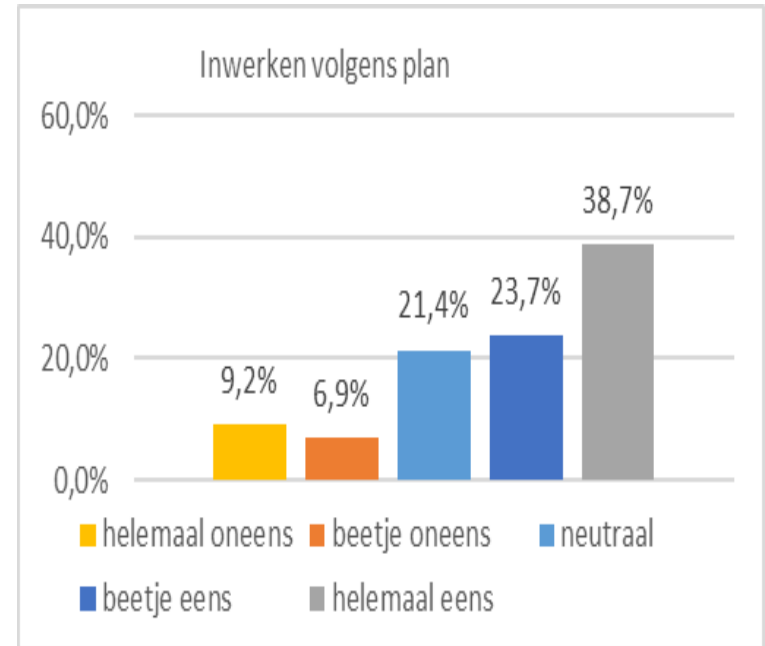
Bij de start van een bpv-periode bij de instelling krijgt elke student een inwerkplan.

Resultaten

Praktijkopleiders

Studenten

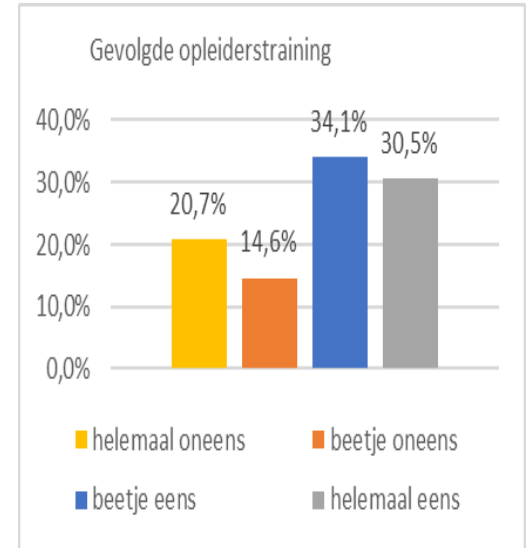
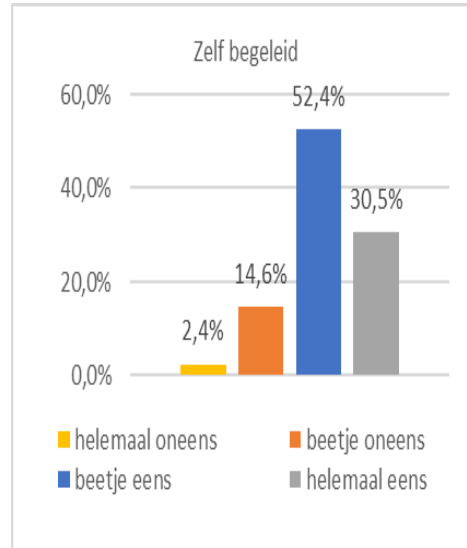
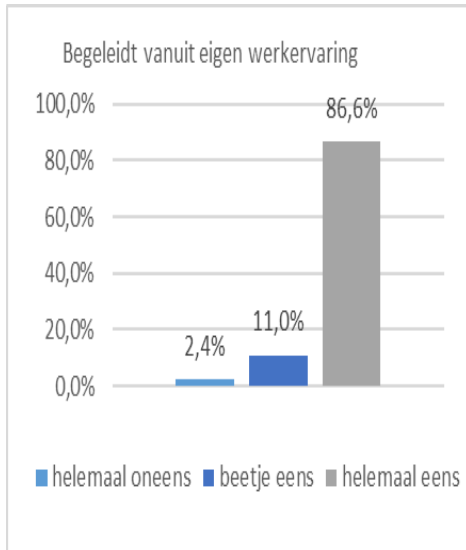

Stelling

Bij het begeleiden ben ik mij regelmatig bewust van mijn eigen opleidings- en professionele begeleidersachtergrond.

Resultaten

Praktijkopleiders

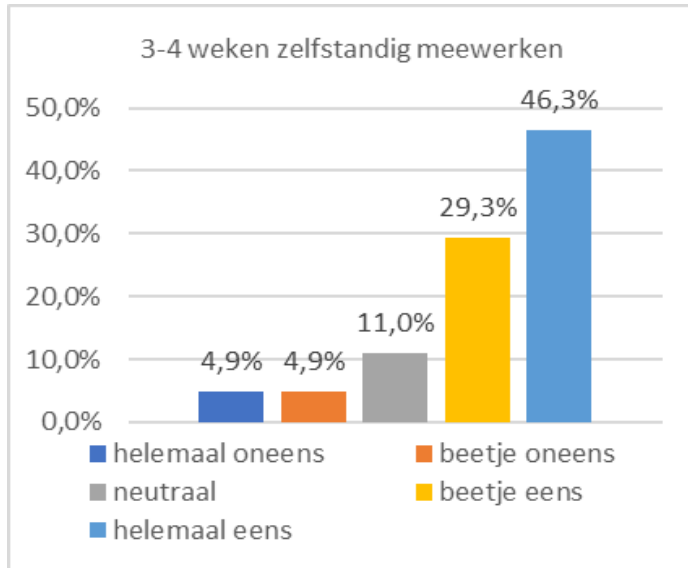

Stelling

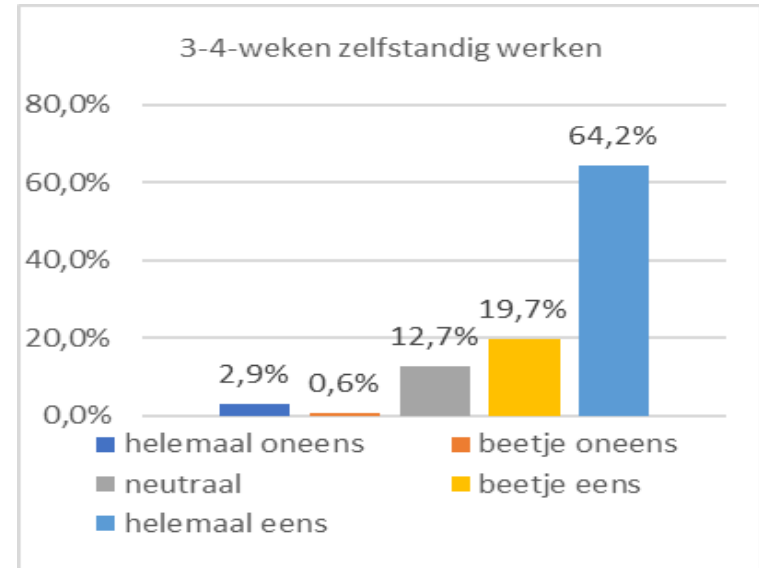
Hoe eerder een stagiaire zelfstandig aan het werk kan, hoe beter.

Resultaten

Praktijkopleiders

Studenten

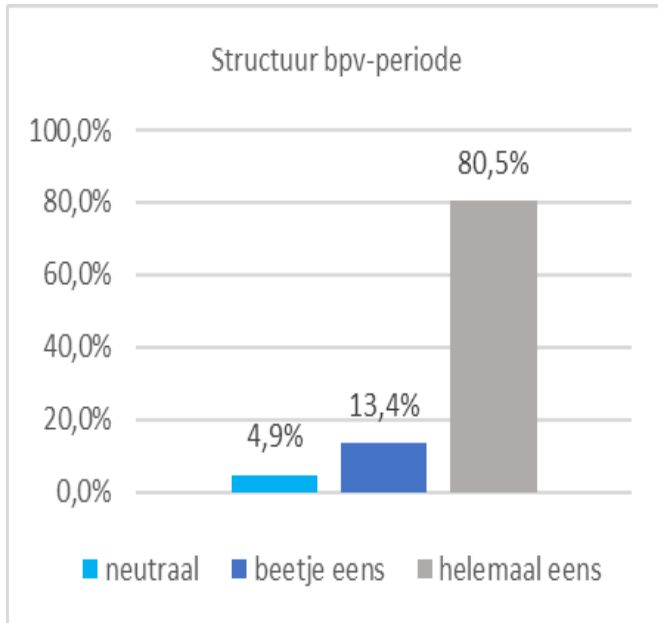

Stelling

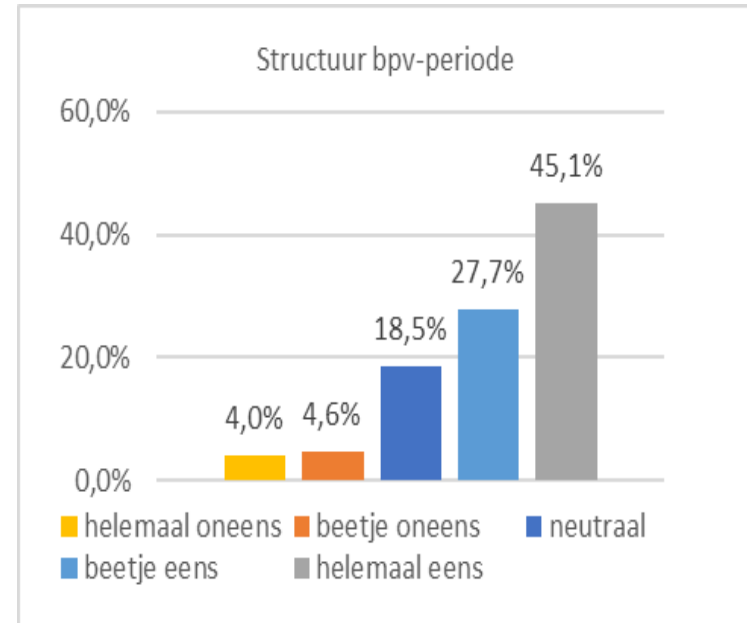
Bij het inrichten van de bpv-periode is de dagelijkse praktijk leidend, daar hoef ik als praktijkopleider weinig aan te doen.

Resultaten

Praktijkopleiders

Studenten

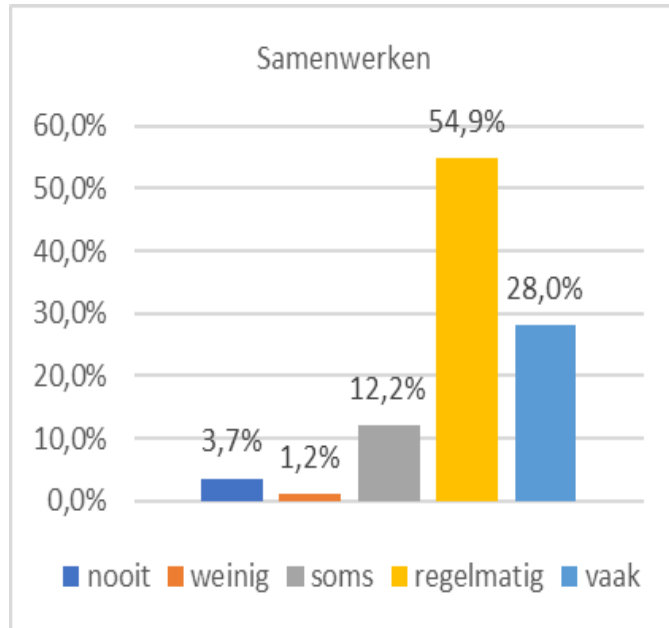

Stelling

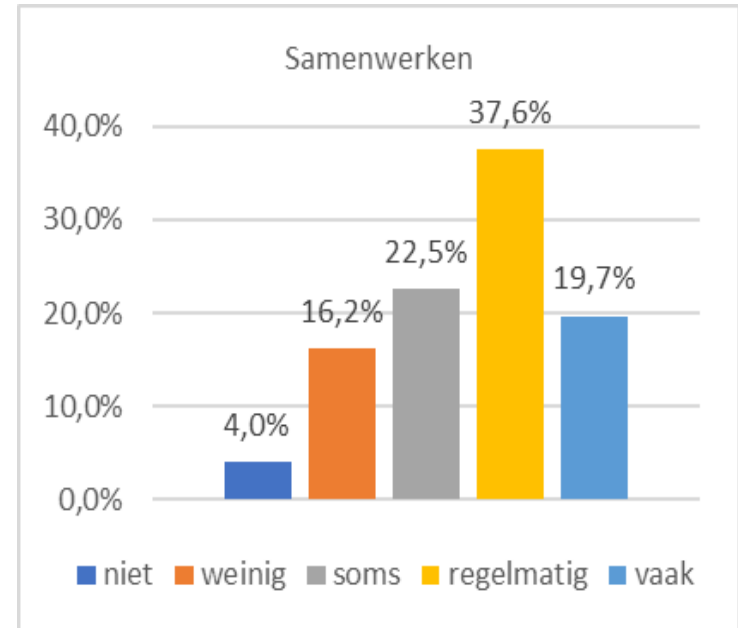
Voor het krijgen van een goed beeld van de leerontwikkeling is regelmatig samenwerken met de stagiaire nodig.

Resultaten

Praktijkopleiders

Studenten

Stelling

Begeleiden van bpv vraagt om als begeleider met enige regelmaat een begeleidingsgesprek te plannen met de stagiaire.

Resultaten

Begeleidingsgesprekken

	Praktijkopleiders (n=82)	Studenten (n=173)
Meerdere keren per week	7,3%	13,9%
Eens per 2/3 weken	42,7%	48,6%
Eens per maand	14,6%	23,1%
Minder dan eens per maand	1,2%	12,1%

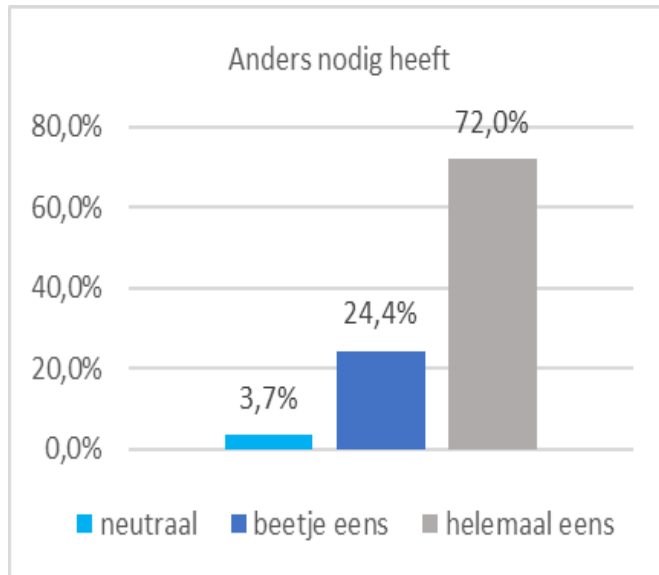
Tabel 4: Frequentie begeleidingsgesprekken. Uit enquête ROC van Twente, maart 2021

Stelling

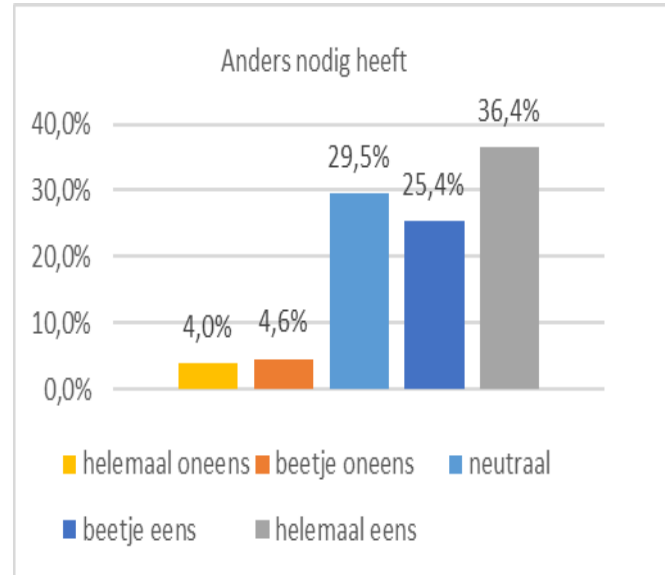
Wanneer een student wat anders nodig heeft dan gebruikelijk, dan pas ik daar als begeleider mijn werkwijze van begeleiden op aan.

Resultaten

Praktijkopleider

Studenten

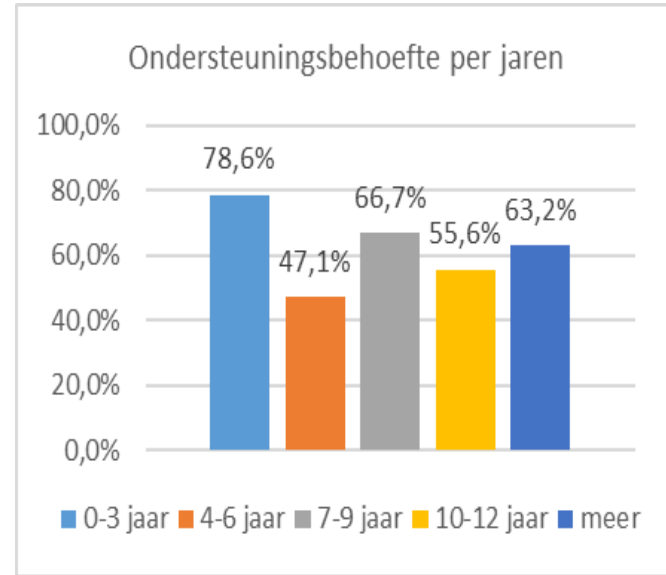
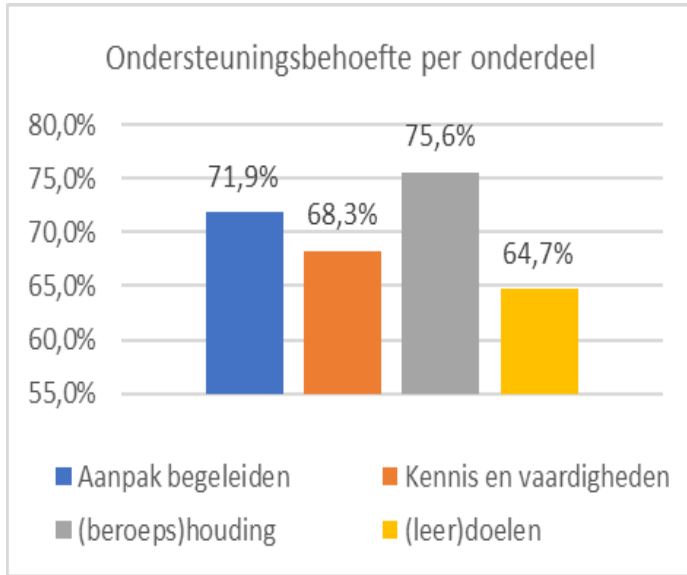

Stelling

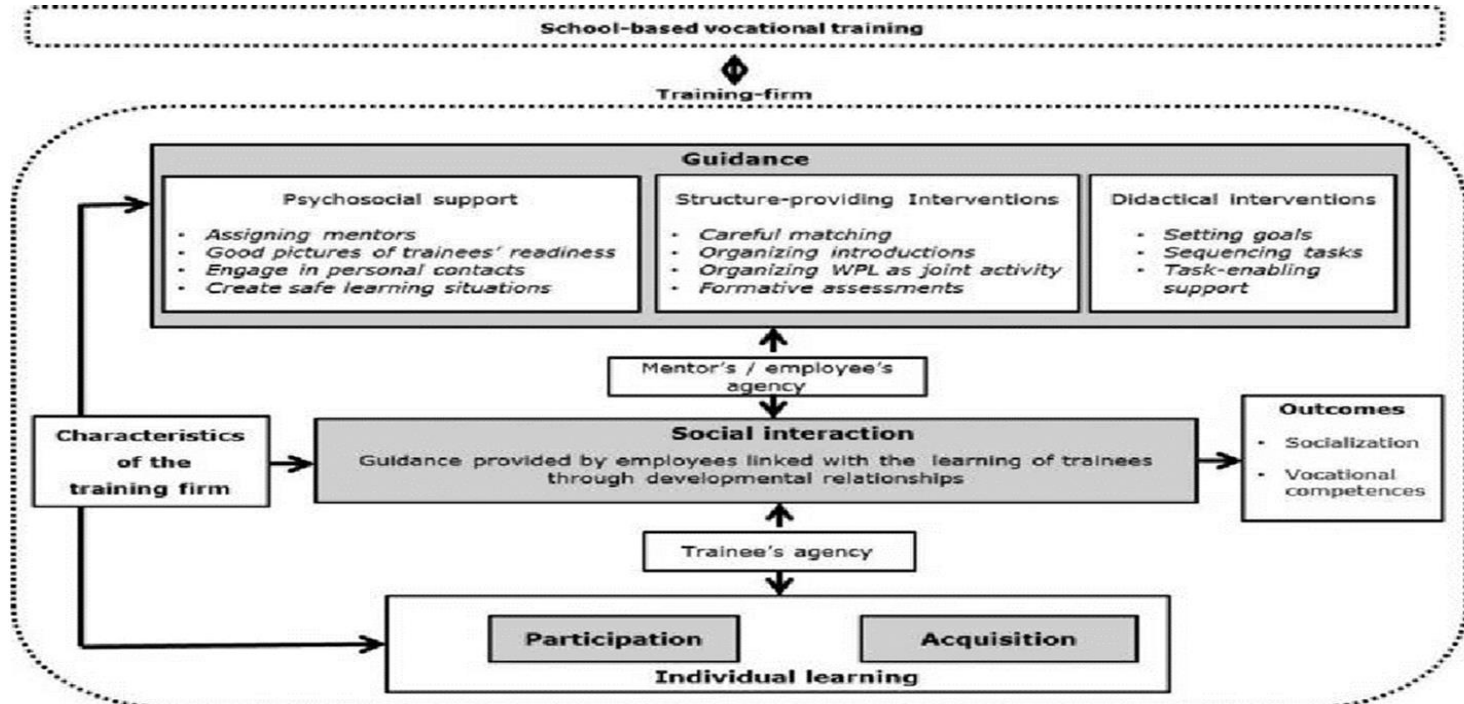
Als begeleider van een stagiaire word ik ondersteund vanuit de opleiding bij de wijze van begeleiden. Denk aan aanpak, interventies richting de student en de diverse opdrachten/doelen.

Resultaten

Praktijkopleiders

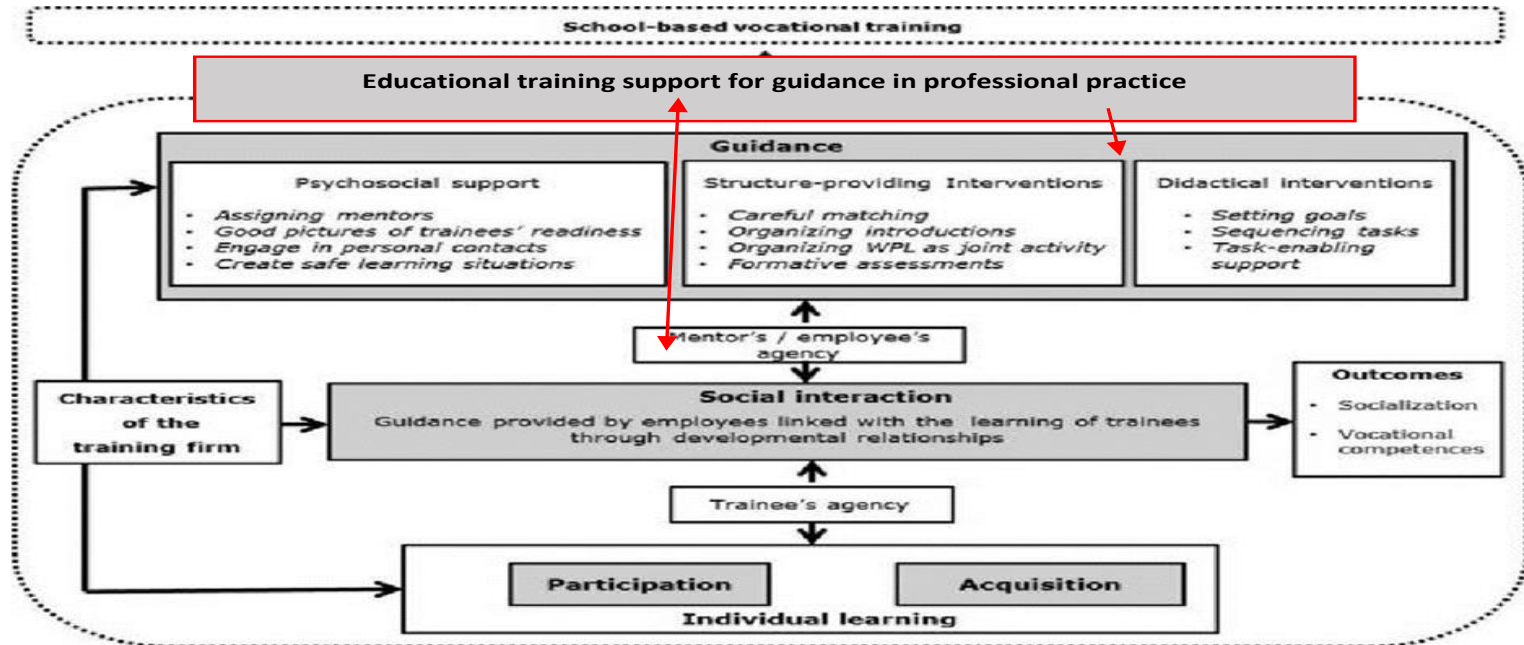

Theoretisch kader

Figuur 1 Model Beroepspraktijkvorming Swager, Klarus, Van Merriënboer en Nieuwenhuis (2015b) (afbeelding van [Semantic scholar](#), 06-12-2020)

Theoretisch kader

Figuur 2. Model Beroepspraktijkvorming in samenwerking met Beroepsopleiding Swager et al. (2015b) (afbeelding van [Semantic scholar](#), 06-12-2020) (Met aanvulling van onderzoeker)

Titel onderzoek

Onderzoekverslag Anne Lamers, 2022

Ontwikkeling van vakmanschap vraagt om leren in
verbinding (Ton Bruining, 2016).

Onderzoeksvraag

- Op welke wijze geven praktijkopleiders, vanuit hun instellingscontext, vorm en inhoud aan het begeleiden van studenten Maatschappelijke Zorg tijdens de periode van beroepspraktijkvorming?
- Van welke interventies maakt de praktijkopleider gebruik bij het begeleiden van de student?
- Hoe vertaalt de praktijkopleider zijn deskundigheid naar het begeleiden van de student?
- Op welke wijze is het team betrokken bij het begeleiden van de student?
- Wat verwacht de praktijkopleider van de te begeleiden student?
- Wat verwacht de praktijkopleider van de samenwerking met de bpv-docent?

Resultaten

	Praktijkopleiders (n=82)	Studenten (n=173)
Gemiddeld waarderingscijfer	<ul style="list-style-type: none"> • 7,6 gemiddelde waardering voor zichzelf als opleider/ begeleider. • Cijfers tussen 6,5 en 9 	<ul style="list-style-type: none"> • 8,2 gemiddelde waardering voor opleider/begeleider. • Cijfers tussen 1 (n=1) en 10 (n = 32) • Onvoldoendes (n=8)
Waarnaar is nog niet gevraagd ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Inhoudelijke opmerkingen (n=34) • Richten op wat de student nodig heeft (n=22) • Verwachten motivatie, eigen regie en – verantwoordelijkheid van student (n=9) • Benoemen behoeftes in relatie tot opleiding/bpv-docent (n=7). 	<ul style="list-style-type: none"> • Inhoudelijke opmerkingen (n=59) • Geven aan dat ze goed begeleid worden (n=35) • Uiten kritisch over praktijkopleider/ team (n=18). • Uiten kritisch over opleiding/ verbinding met praktijk (n=4).
Uitkomst onderzoek ontvangen	52,4% (n=43)	16,8% (n=29)
Meewerken interview/gesprek	22% (n=18)	13% (n=23)
Meedenken samenwerking	36,6% (n=30)	Is niet naar gevraagd.

Tabel 5: Uitkomsten slotvragen enquête praktijkopleiders en studenten. Uit enquête ROC van Twente, maart 2021.

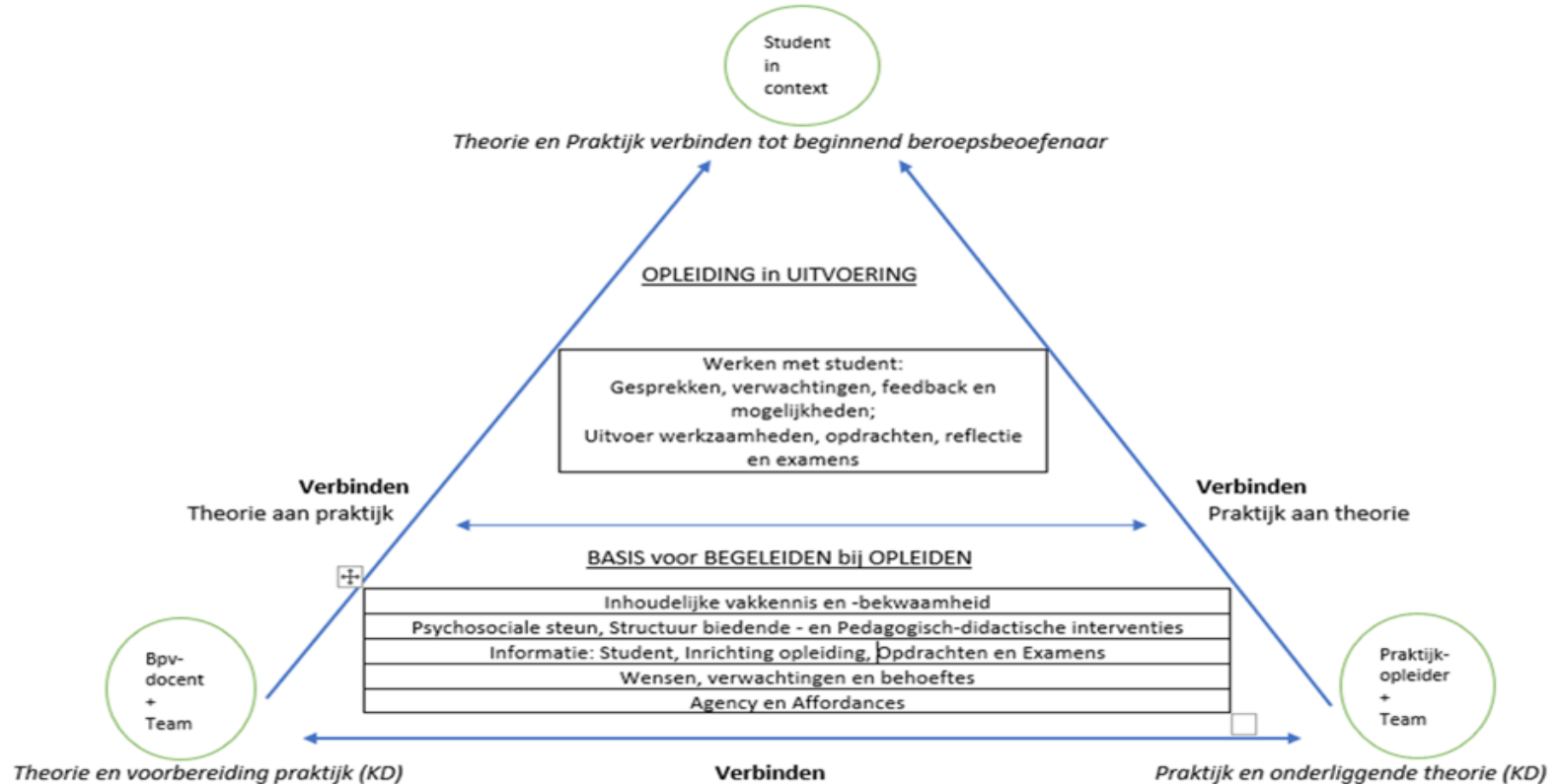
Conclusie

- Interventies worden toegepast, echter weinig gestructureerd en student mag al snel zelfstandig meewerken;
- Deskundigheid PO gebaseerd op eigen bpv-ervaring en begeleidingsstijl. Eigen praktijktheorie, geleid door leerdoelen student.
- Team is betrokken, weinig ontwikkeling in affordances en teamvisie op begeleiden.
- Hoge verwachtingen van wat een student al bij start bpv kan. Zoals reflectief vermogen en zicht op overdraagbare vaardigheden.

Conclusie

- Met interventies en inwerkprogramma wordt structuur gegeven voor de eerste weken. Daarna meewerken en ad hoc inspelen op wat student zelf nodig heeft en/of in dagelijkse praktijk plaatsvindt.
- PO verwacht meer in samenwerking, eerder duidelijkheid en inzicht in wat gedurende het leerjaar verwacht kan en mag worden van de stagiaire.
- Inhoud geven aan bpv is ook opleidingsaangelegenheid. Meer afstemming, verwachtingen/eisen en ondersteuning bij meer complexe studenten.

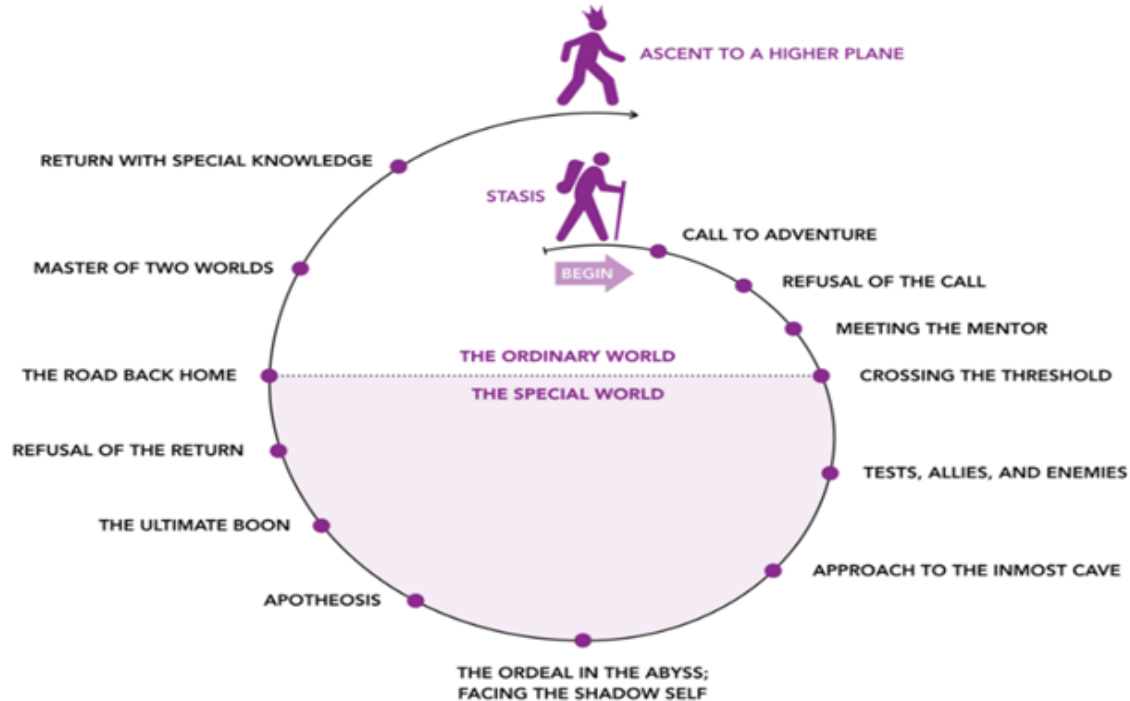
SAMENWERKEN ALS PROFESSIONALS IN OPLEIDEN VOOR DE BEROEPSPRAKTIJK

Betekenis en aanbeveling

- Kwaliteit van beroepsopleiding staat of valt met mate waarin het verbonden is met omgeving.
- Meer verbinden en samenhang, elkaar kennen en weten waar naar toe: student- en opleidingsgericht.
- PO: pedagogisch didactische scholing en teamvisie ontwikkelen op begeleiden en opleiden voor het vak.
- Opleiding:
 - Eerder driegesprek over bedoeling, introductie/ begeleidingsbijeenkomsten organiseren.
 - Inzicht geven in theorie die behandeld is en wordt; studentportfolio voor PO.

Reis beginnende professionele held

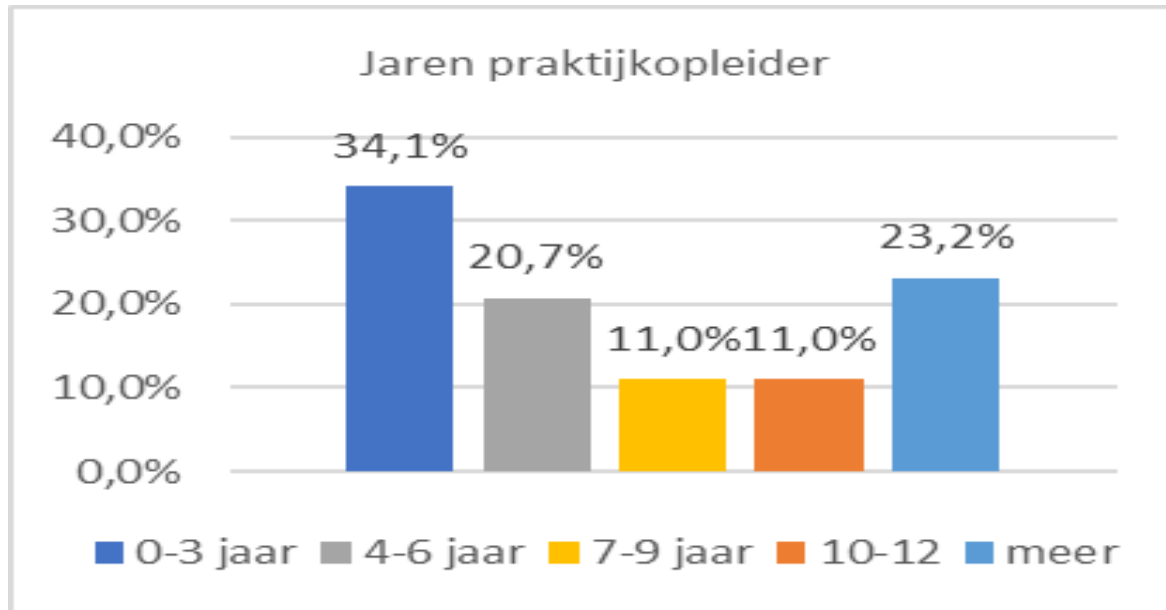

Vragen?

- De dia's hierna zijn niet tijdens de workshop zichtbaar geweest. De inhoud van de sheets hieronder geven een verkorte samenvatting van het theoretisch kader uit het onderzoeksverslag.
- Mocht er interesse zijn naar het onderzoeksverslag, mail dan naar Anne Lamers: alamers@rocvantwente.nl

Resultaten

- Reactie enquête: PO 82 en studenten 173

Context

- Driejarige MZ4 opleiding met blok- en lintstage.
- Doorontwikkeling van Leereenheden met uitgangspunten:
 - Samenhang en verbinding curriculum;
 - Aandacht integratie theorie en praktijk naar beroepscontext;
- Praktijkvraagstuk
 - Interne gesprekken over bpv-begeleiding;
 - Extern gesprekken over rol Praktijkopleiders.
- Enquête: voorjaar 2021
- PO 162 respons 82 en studenten respons 173

Theoretisch kader

- Beroepspraktijkvorming (bpv).
 - Essentieel onderdeel van opleiden.
- Bedoeling bpv
 - Weten wat: feiten wat, hoe, verschillen en begrippen.
 - Weten waarom: (meer wetenschappelijk) onderbouwde kennis en inzichten.
 - Weten hoe: praktische kennis, vaardigheden en procedures.
 - Weten wie: intern, extern en sociale kaart.
- Bpv bedoeling: opgedane en eigen gemaakte kennis, vaardigheden en ervaringen zijn bagage voor zelfstandig functioneren in praktijk.

Theoretisch kader

Kenmerken van de bpv-instelling

- Centraal in bpv ligt de sociale interactie binnen de instellingscontext
 - Door de mensen die er werken, wat zij meebrengen en wat door instelling aan medewerkers wordt geboden.
 - Team sociaal, vriendelijk en bereidwillig tot (laten) meedoen richting student.
 - Essentieel is het aangaan van relatie, de wisselwerking en intentie om met elkaar te willen leren. Betrokkenheid bij werkzaamheden en onderlinge verhoudingen.

Theoretisch kader

- Praktijkopleider en team
 - Agency: persoonlijke geschiedenis, waarden & normen ('bestaat uit wat mensen weten en voelen, hoe ze het weten en hoe ze betekenis geven aan wat ze ervaren'). Professioneel gedrag, motivatie en eigen visie en toekomstplannen.
 - Affordances: mogelijkheden die een team en/of instelling bieden aan student om vak te leren (sociaal-emotioneel, cultureel en historisch) en hoe dit in dagelijkse praktijk en binnen sociale en fysieke instellingscontext plaatsvindt. De relationele verhoudingen, onderling en richting management, zijn van belang.
 - Beide punten bepalend of student zich kan en wil verbinden.

Theoretisch kader

- Begeleiden door medewerkers van de instelling richting student
 - Ontwikkelen en eigen maken, bewuste inzet praktijk met beperkte mate van vallen en opstaan. PO: frequent aanwezig, betrokken en directe interactie bij student: bewust wegwijs maken, aandacht en betekenis geven vooral aan wat student niet zelf kan weten/ontdekken.
 - Op drie gebieden pedagogisch vaardig: 1. kennis dagelijkse praktijk, observeren, luisteren en toenemende verantwoordelijkheden. 2. doelbewust leerstrategie op waarden, procedures en inzichten (voorbeeldgedrag/coachen op begrip en leren voor en over zichzelf). 3. vergroten aanpassingsvermogen in diverse situaties en omstandigheden (vragen stellen, uitlokken discussie, zelf laten oplossen).
 - Praktijkopleider: weten hoe je een beroep leert en bezit zelfregulerende vaardigheden en stimuleert zelfreflectie t.a.v. beroepshouding.

Theoretisch kader

- Psychosociale ondersteuning
 - Stages of concern, veiligheid bieden en tot delen bereid
- Structuur biedende interventies
 - Structureren bpv-periode, programma, proces, plannen en ordenen voor zowel persoonlijke - als vakinhoudelijke ontwikkeling
- Didactische interventies
 - Aanbieden van leeractiviteiten en situaties, feed up/back/forward, toenemende complexiteit.
 - Zelfregulatie en reflectie van student en praktijkopleider.

Theoretisch kader

- Begeleidingsondersteuning vanuit de opleiding
 - PO juist beeld van inhoud opleiding en toetsing in praktijk (formatief en summatief)
 - Samenwerken: pedagogisch didactisch, aanleren beroep/doelen, voorkennis student, verbinding theorie/praktijk.